

Filosofie

Op het HAVO

Filosofie juist op Lyceum Oudehoven!

Wat is *Filosofie*?

Wetenschappen beantwoorden vragen:

Over een eigen onderwerp (object van studie)

Op een eigen manier (methode van bestuderen)

Filosofie beantwoordt vragen die niet door de wetenschap worden beantwoord.

Filosofie beantwoordt vragen door reflectie.

Filosofie juist op Lyceum Oudehoven!

Gevolgen voor de antwoorden

Antwoorden zijn daardoor:

- Persoonlijk
- Voorlopig
- Speculatief
- Aanvechtbaar
- Voor verbetering vatbaar

Verskil van mening is dus mogelijk!

Filosofie juist op Lyceum Oudehoven!

Benaderingswijze

Eerst wordt het problematische van een onderwerp of probleemgebied ingezien

Dan worden de vragen geïnventariseerd

Mogelijke antwoorden vergeleken

Het eigen standpunt ontdekt en uitgewerkt

Pas dan komen de 'grote' filosofen aan bod

Invalshoek is dus meer *systematisch*,
dan *historisch!*

Filosofie juist op Lyceum Oudehoven!

Lessurenverdeling

HAVO: 320 slu*

In klas 4: 2 uur/week en
in klas 5: 2½ uur/week.

* Studielasturen: tijd die de leerling in totaal dient te besteden: per lesuur van 60 min. dient de leerling 30 min. thuis te werken. Voor PO's en schrijfopdrachten komt daar nog tijd bij. Voor het eindexamenonderwerp geldt: per lesuur evenveel tijd thuis te besteden, d.w.z. 60 min. op school en 60 min. thuis.

Filosofie juist op Lyceum Oudehoven!

Examenonderwerpen

- Wijsgerige antropologie (SE)
- Ethiek (SE)
- Sociale filosofie (SE)
- Esthetica (PO)
- CSE: *persoonlijke identiteit*

Filosofie juist op Lyceum Oudehoven!

Wijsgerige antropologie

- Wat is de mens?
 - Verschil: mens / dier; en: mens / machine.
- Hoe verhouden lichaam en ziel zich?
 - Heb je een lichaam of ben je een lichaam?
- Heeft de mens een vrije wil?
 - Bepaal je zelf wat je doet of ligt alles al vast?
- Wat is zelfbewustzijn? Of rationaliteit?

Filosofie juist op Lyceum Oudehoven!

Ethiek

- Wat is goed en wat is kwaad?
- Is moraal voor iedereen gelijk?
- Hoe bepaal je of je handelen moreel juist is?
- Wanneer spreek je van zedelijk handelen?
- Welke rol spelen principes en gevolgen?
- Wat is deugdzaamheid?
- Hoe bereik je het goede leven?

Filosofie juist op Lyceum Oudehoven!

Sociale filosofie

- Wanneer is een samenleving rechtvaardig?
- Hoe verhouden vrijheid en gelijkheid zich?
- Welke rol speelt macht in een samenleving?
- En: belangen, vervreemding en schaarste?
- Welke rol speelt moderne technologie?
- Hoe verhoudt ideologie zich tot een utopie?

Filosofie juist op Lyceum Oudehoven!

Esthetica

- Wat is schoonheid?
- *Noem* je iets mooi, omdat het mooi *is*?
- Hoe ontstaat een esthetische ervaring?
- Hoe kom je tot een esthetisch oordeel?
- *Is* iets kunst of *noem* je iets kunst?
- Waardoor heeft een kunstwerk kwaliteit?
- Is de kwaliteit van kunst objectief?

Filosofie juist op Lyceum Oudehoven!

Benodigdheden

- Nieuwsgierigheid
- Interesse in taal en tekst
- Logisch denken
- Kritische houding
- Relativeringsvermogen
- *Open mind*
- Coöperatieve houding

Filosofie juist op Lyceum Oudehoven!

Mogelijke verworvenheden

- Genuanceerder denken
- Meer algemene ontwikkeling
- Meer inlevingsvermogen in anderen
- Groter intellectueel incasseringsvermogen
- Beter bestand tegen twijfel & onzekerheid
- Beter voorbereid op vervolgopleiding
- Hobby voor de rest van je leven

Filosofie juist op Lyceum Oudehoven!

Tot zover de *voorstelling* ...

... en nu de *reflectie*?

Filosofie juist op Lyceum Oudehoven!